

Ovarial cystor II av II

Faktaägare:

II Fertil ålder

Hereditet: Ovarial-, mammar-, endometrie- eller coloncancer.

Ultraljud: Alla icke enkla cystor bör ultraljudsundersökas och malignitetspotential bedömas av en van gynekolog.

CA 125: I denna åldersgrupp alltför ospecifik för att vara av värde.

Handläggning

Enkla cystor <5 cm:

Definition: Enkelrummig

Ekofri

Inga väggförtjockningar

Inga exkrescenser

Ingen kontroll nödvändig om ej symtom. Då remiss till ultraljudslab för punktion.

Enkla cystor 5-10 cm:

A:Symtomfri: Kontroll efter 2-3 månader. I första hand av patientens egen läkare. Eventuellt tillägg av kombinerade p-piller eller gestagen för att påskynda resorption. Kvarstående cystor opereras då de vanligen ej är funktionella (t ex benigt mucinöst kystom).

B:Symtom: Remiss till ultraljudslab för bedömning och eventuellt punktion. Kontroll efter 2-3 månader. Vid recidiv efter 1-2 punktioner rekommenderas laparoskopisk operation. Patienter som har Minipiller, Levonova, Norplant eller Implanon behandlas i första hand med gestagen cykliskt i 3 månader eller expektans då cystorna ofta försvinner spontant.

Enkla cystor > 10 cm:

Sannolikheten för funktionell cysta med spontan regress är låg varför operationsindikation föreligger, vanligen via laparotomi.

Endometrioscystor:

Endometrioscystor svarar dåligt på hormonell behandling. Vid misstanke om

endometriom skall punktion inte ske utan primärt operation. Beroende på storlek kan denna ske via laparoskopi eller laparotomi.

Dermoidcysta:

Handläggs operativt. Beroende på storlek kan detta ske via laparotomi alternativt laparotomi.

Multicystiska resistenser:

Dessa är svårvärderade vad gäller malignitetsbedömning. Malignitetskriterierna hänför sig huvudsakligen till postmenopausala cystor. Om tecken på malignitet eller resistens >10 cm

beställ CT buk/bäcken, rtg pulm, CA 125 och därefter laparotomi.

Solid cysta:

Hög malignitetspotential. Beställ CT buk/bäcken, rtg pulm, CA 125. Laparotomi.

Vid upptäckt av felaktig information eller länk, vänligen meddela faktaägare